

Ari Markkula Oy:n maa-ainesten ottolupa

D/204/00.02.02/2022

Tekninen lautakunta **62 §**

Valmistelija:

Johanna Thessler, ympäristöylitarkastaja

HAKIJA

Ari Markkula Oy

Sydänmaantie 177, 27800 Säskylä

Yhteyshenkilö: Ari Markkula, p. 040 023 5746, ari@soraliiemmarkkula.fi

MAANOMISTAJA

Janne Markkula

Piltinkuja 2 as.11, 27710 Köyliö

OTTOALUE

Ottoalue sijaitsee Oripään kunnan enklavissa lähellä Säskylän kunnan rajaa kiinteistön Kangassuo 561-404-7-50 alueella. Tilan Kangassuo pinta-ala on n. 75 ha ja ottamisalueen pinta-ala 3,05 ha. Kiinteistön alueelta ei ole aikaisemmin otettu hiekkaa. Hakijalla on toinen maa-ainestenottokuoppa naapurikiinteistöjen Kangassuo 2 ja Metsäniinikoski II alueella. Suunnittelualue ja sen ympäristö on kuivaa mäntykangasta.

Ottamisalue sijaitsee Säskylän kirkonkylältä n. 14 km kaakkoon ja Oripään kirkonkylältä n. 15 km luoteeseen. Sen välittömässä läheisyydessä ei ole asuinrakennuksia eikä loma-asuntoja. Aluetta lähinnä olevat rakennukset ovat kaksi laavua, jotka molemmat ovat runsaan 800 metrin päässä ottoalueesta. Toimintalomien mökkikylä loma-asuntoineen ja uimalampineen sijaitsee n. 1-1,5 km etäisyydellä ottoalueesta lounaaseen. Noin 300 metrin päässä pohjoisen suunnassa alkaa Suomen valtion puolustusvoimien käyttöön varaama alue. Eteläreunaltaan alue rajoittuu Ypäjä-Säskylä seututiehen nro 0213.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain 4 §:n mukaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen poiskuljetettavaksi tai paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi on oltava lupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-aineksen ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka Oripään kunnassa on tekninen lautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Maa-aineslupahakemus maa-ainestenottosuunnitelmiseen on jätetty Oripään tekniselle lautakunnalle 22.3.2022.

OTTOALUEEN KAAVOITUS, RAJOITUKSET JA VANHAT LUVAT

Alueella on voimassa Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaava. Maakuntakaavassa ottamisalue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, joka on myös matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisen kohdealueella ja sen vieressä kulkeekin ulkoilureitti. Alueita voidaan käyttää harkitusti myös haja-asutusluonteiseen pysyvään tai loma-asutukseen. Ottoalue sijaitsee Säskylänharjun-Virttaankankaan tärkeällä pohjavesialueella, jonka pohjavedestä maa- tai vesiekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E-luokka). Sen suojelumääräyksen mukaan suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, ettei sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyttä vaaranneta. Valtakunnalliseen harjunsuojeluohjelmaan ja Natura 2000-ohjelmaan kuuluvan Säskylänharjun

rajaus on noin 300 m:n päässä ottamisalueen pohjoispuolella. Muuten ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei käytettävissä olevien tietojen perusteella ole erityisiä luonnon- tai maisemansuojelullisia arvoja. Ottamisalueella ei ole muita asiaan vaikuttavia merkintöjä. Alueella ei ole voimassa muita kaavoja eikä siellä ole toimenpidekieltoa tai erityisiä rajoituksia. Ottoalueelle ei ole aikaisemmin myönnetty maa-ainestenottoon oikeuttavia lupia.

Ari Markkula Oy:llä on suunnittelualueen lounaispuolella olevalla kiinteistöllä Oripään teknisen lautakunnan vuonna 2021 myöntämä maa-ainestenottolupa kymmeneksi vuodeksi. Toimintaa koskee myös Oripään teknisen lautakunnan Ari Markkula Oy:lle kivien murskaukseen 14.3.2013 myöntämä ympäristölupa, joka on voimassa toistaiseksi.

OTTOSUUNNITELMA/ASIASELOSTUS

Ari Markkula Oy hakee lupaa hiekan ottamiseksi. Ottamisalueen pinta-ala on 3,05 ha ja otettavan aineksen määrä 87 900 m³. Lupa-ajaksi haetaan 10 vuotta, jolloin vuotuinen otto on keskimäärin n. 8 800 m³.

Ottamisalueen pinta-alasta (3,05 ha) on kaivualuetta noin 2,75 ha. Tukitoimintoalue (0,24 ha) sijoittuu ottamisalueen pohjoiskulmaan. Ottamissyvyys on määritetty alimmillaan tasolle +93,75 (N2000) alueella kesällä 2021 mitattujen pohjaveden tasojen mukaisesti. Tietoja on kerätty vanhasta alueen koillispuolella sijaitsevasta kaivosta (P2) ja ottamisalueen lounaispuolella sijaitsevasta pohjaveden havaintoputkesta PO 152. Hakemuksen mukaan pohjaveden keskimääräinen korkeusasema on + 89,85 ja ylin +89,97. Suunniteltu alin ottotaso on +93,75, jolloin pohjavedenpinnan päälle jää joka paikassa noin neljän metrin suojakerros hiekkaa. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on tarkistettu, ettei alueella ole arvokkaita geologisia muodostumia, muinaismuistoalueita tai -kohteita. Ottamisalue on topografialtaan erittäin loiva. Ottamisalueen korkein kohta (+100,4) on pohjoisosassa ja matalin kohta kaakkoiskulmassa +97,5. Korkeusero on 3,9 m ja paikkojen välillä on noin 150 m matka. Luontaisia jyrkänkeitä ei ole. Maa-ainesten ottamissyvyys on välillä 4,2 m - 6,6 m.

Ottamissuunnitelmassa ei esitetä tarkkarajaista vaiheistusta, mutta koekuoppien ja korkeuskäyrien perusteella on todettu, että ottaminen aloitetaan pohjoiskulmasta, josta se jatkuu kohti korkeinta mäkiäaluetta ja kääntyy siitä kohti kaakkoa ja etelää. Ottamisalue sijoittuu kiinteistön Kangassuo keskelle, joten ottamistoiminnalla ei ole rajaa naapureiden kiinteistöihin. Ottamisaluetta lähin tila etelään on luvan hakijan omassa omistuksessa. Alueelle kulkevan hakijan ja maanomistajan hallussa olevan tien varteen jätetään 7 metrin levyinen suojavyöhyke.

Öljyjen, polttoaineiden ja voiteluaineiden hallintaan kiinnitetään erityistä varovaisuutta, jotta niitä ei pääse kulkeutumaan maaperään. Toiminnanharjoittaja ei varastoi öljytuotteita tai voiteluaineita soranottoalueella, vaan kulkuneuvot ja muut laitteet tankataan ja huolletaan Markkulan omalla varikolla. Ottamisalueen tukitoimintojen alueelle voidaan sijoittaa tarvittaessa seula, jonka alle rakennetaan suojakenttä seulontaa varten. Suojan rakenne alhaalta päin lueteltuna tehdään seuraavasti: alle 200 mm tiivistetty hieno asennushiekka, josta muotoillaan allas ja vähintään 200 mm korkeat reunat, yhtenäinen muotoillun altaan kokoinen HDPE kalvo, 200 mm hienojakoista asennushiekkaa, suodatinkangas N2 ja 400 mm kivimurske. Ottamisalueella pintamaata kuoritaan ja sijoitetaan ottamisalueen valikoiduille reunoille ja myöhemmin myös suoraan luiskattaviin osiin eli mieluiten ilman pitkäaikaista (yli 3 v.) läjitystä. Toimintatapa vähentää ottamisalueen sisäisiä kuormaus- ja kuljetuskustannuksia.

Suunniteltu maa-ainesten ottamisaika on 10 vuotta, jona aikana alue myös maisemoidaan. Maisemointia suoritetaan jatkuvasti ottotoiminnan edetessä. Kaivualueen reunaluiskat loivennetaan ja muotoillaan työn edetessä lopulliseen kaltevuuteensa 1:3. Lopputilanteessa kaivualueen ja varastokasojen pohjat ja ajourat pehmennetään pintamaiden ja kangasmaakerroksen levittämistä ennen. Luiskaamisen yhteydessä huolehditaan siitä, että luiskien hiekkaiseen pintaan sekoitetaan multavaa kangasmaata. Kun ottamisalueen reunoilla ja ympäristössä on metsää nykyisessä

laajuudessa ja multava pintamaannos on aiempaa otollisempi (pehmenetty ja ravinteikkaampi) puun taimille, alue metsitty alueen pohjalla luontaisesti. Todennäköisesti ottamisen seurauksena syntyneisiin luiskiin on syytä kiinnittää huomiota ja tarvittaessa istuttaa alueelle luontaista mäntytaimikkoa.

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Maa-ainelain 5 a §:n mukaan jätehuoltosuunnitelma on tehtävä, jos aineiden ottamisessa tai niiden varastoinnissa tai jalostamisessa syntyy ympäristönsuojelulain 45a §:n 1 momentissa tarkoitettua kaivannaisjätettä. Maa-ainesten ottamisen yhteydessä syntyviä kaivannaisjätteitä voivat olla esimerkiksi kaivualueiden pintamaat, sivukivet, selkeytys- ja pesulietealaiden lietteet, kivituhka ja vastaavat ainekset, jos niitä ei käytetä tai voida käyttää hyödyksi joksikin välittömästi ja suunnitelmallisesti esimerkiksi rakentamisessa tai ottamisalueiden jälkihoidossa.

Maa-ainestenottosuunnitelman yhteydessä on esitetty kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma, jonka mukaan maa-ainestenoton yhteydessä syntyy kaivannaisjätteiksi luokiteltavista jätteistä pintamaita (5 900 m³), kantoja ja hakkutähteitä (250 m³) sekä seulontakiviä ja lohkareita (10 m³) eli yhteensä 6160 m³. Pintamaat kuoritaan ja varastoidaan kuopan reunoille ja hyödynnetään maisemoinnissa ottotoiminnan edetessä. Kaikki pintamaat tulevat hyödynnettyksi maa-ainestenottotoiminnan loputtua alueen maisemoinnissa. Kannot ja hakkutähteet pääasiassa myydään joko rankana tai hakkeena ja osa hyödynnetään itse. Seulontakivet ja lohkareet varastoidaan ja käytetään maisemointiin. Syntyvillä kaivannaisjätteillä ei ole pitkäaikaisia eikä pysyviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Kuuleminen ja tiedottaminen

Kuulutus maa-aineslupahakemuksesta on ollut Oripään kunnan nettisivuilla 25.3.-2.5.2022. Naapurikiinteistön omistajille on lisäksi lähetetty tiedoksianto maa-ainestenottolupahakemuksesta. Sanomalehdessä asiasta ei ole tiedotettu, sillä hankkeella ei ole huomattavaa vaikutusta laajalle alueelle eikä lukuisten henkilöiden oloihin. (MAL 13 §)

Muistutukset ja mielipiteet

Asian johdosta on tullut yksi muistutus. Metsähallitus on toimittanut asiassa seuraavan muistutuksen:

- Kohde sijaitsee aivan Säköjärven Natura 2000 -alueen vieressä, joten suunnitelmasta on tehtävä Natura ilmoitus Varsinais-Suomen ELY-keskukselle (LSL 65 §).
- Kohde sijaitsee 1. luokan pohjavesialueella, joten suunnitelmasta on pyydettävä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (MAL 7 §).
- Kohde sijaitsee voimassa olevan maakuntakaavan matkailun, retkeilyn ja virkistyksen kehittämisen kohdealueella, ja aivan sijainnin vieressä kulkee maakuntakaavassa esitetty maakunnallisesti merkittävä ulkoilureitti. Alue on maa- ja metsätalousvaltaiseksi merkittyä aluetta. MRL 32 §:n mukaan viranomaisien on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Mahdollisesti tarvitaan siten Maa-ainesasetuksen 4 §:n mukainen lausunto.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Varsinais-Suomen Ely-keskuksen lausunto, sillä alue on pohjavesialuetta ja sen lähellä on Natura 2000 -alue. Hakemuksesta pyydettiin myös Varsinais-Suomen liiton lausunto, mutta lausuntoa ei saatu.

Varsinais-Suomen Ely-keskuksen kannanotto:

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että uuden luonnontilaisen ottamisalueen kaivaminen

Säkylänharjun-Virttaankankaan pohjavesialueelle lisää pohjavedelle aiheutuvia riskejä, mikä tulee erityisesti huomioida lupaharkinnassa ja mahdollisen ottamistoiminnan toteutuksen yhteydessä. Säkylänharjun-Virttaankangas on myös merkittävä geologisesti arvokas kokonaisuus, jonka arvokkaimmat osa-alueet kuuluvat valtakunnalliseen harjajensuojeluohjelma-alueeseen, Natura-alueeseen tai on osoitettu maakuntakaavassa arvokkaan geologisen muodostuman merkinnällä. Vaikka hakemuksen tarkoittama ottamistoiminta ei kohdistu edellä mainitulla tavalla rajatulle alueelle, ottamistoiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota harjukokonaisuuden geologisten ja maisema-arvojen säilymiseen ja toiminnan järjestämiseen siten, ettei alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia heikennetä. ELY-keskus toteaa, että hakemuksesta tulisi pyytää myös Varsinais-Suomen liiton lausunto, koska hankkeella on merkitystä maakuntakaavoituksen kannalta.

Lisäksi lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida erityisesti seuraavaa:

- Ottamisalueella ei saa huoltaa eikä tankata koneita ja laitteita eikä varastoida öljytuotteita. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti. Mikäli alueella käytetään seulaa, maa-aineslupapäätöksen tulee sisältää määräykset myös seulan käytölle. Pohjavesialueella tulisi käyttää vain valtakunnalliseen verkkovirtaan kytkettyä sähkökäyttöistä seulaa, kun huomioidaan ottamisalueen sijainti pohjavesialueen keskellä ja tästä johtuvat haasteet sijoittaa mahdollinen aggregaatti pohjavesialueen ulkopuolelle.
- Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia.
- Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä Oripään kunnan valvontaviranomaiseen ja Varsinais-Suomen ELY-keskukseen toimintaohjeita varten. Mahdollisia tiiviitä välikerroksia ei saa puhkaista.
- Maa-ainesluvan myöntäminen edellyttää, että pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä seurataan säännöllisesti. Pohjaveden tarkkailu tulee aloittaa hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista. Ottamissuunnitelmaa tulee täydentää pohjaveden tarkkailusuunnitelmalla, jossa kuvataan havaintopisteet, näytteenottotiheys ja näytteistä tehtävät analyysit. Havaintopisteiden sijainnit tulee esittää koordinaattien lisäksi kartalla.
- Pohjaveden pinnantasoa on mitattava kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elokuu marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjavedenpinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Suunniteltua alinta ottotasoa on nostettava, mikäli tarkkailun tulokset sitä vaativat. Pohjaveden korkeustulokset tulee ilmoittaa valtakunnallisessa N2000-korkeusjärjestelmässä.
- Pohjaveden laatu tulee määrittää kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa.
- Pohjavesitarkkailun tulokset (pinnankorkeus ja laatu) tulee raportoida vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinaissuomi@ely-keskus.fi) sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.
- Viimeistään ensimmäisen raportoinnin yhteydessä tulee ELY-keskukselle toimittaa tarkkailun käytettävien pohjavesiputkien putkikortit, jotta havaintopaikkoja koskevat tiedot voidaan lisätä pohjavesitietojärjestelmään.
- Maanotto tulee vaiheistaa siten, että maisemointi saadaan tehtyä mahdollisimman nopeasti.

Ottamisalue on maisemoitava vaiheittain ottamisen etenemisen mukaan. Korkeintaan 50 % kaivualueesta saa olla samaan aikaan avoimena (pintamaat poistettu eikä niitä ole maisemoinnin yhteydessä palautettu takaisin).

- Alueen maisemointi tulee lupamääräyksellä edellyttää tehtäväksi seuraavasti: Alue siistitään ja sen epäsopiva käyttö estetään. Alue muotoillaan ja luiskat loivennetaan maa-ainesten ottosuunnitelman mukaan. Reunaluiskien kaltevuus tulee olla pääsääntöisesti 1: 3 tai loivempi. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Karkea pohjasora peitetään noin 20-30 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10-20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta, kuten maatonutua turvetta. Kasvialustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasveja tai nurmikkoa. Puustoksi istutetaan sekametsää.

- Maa-ainesluvan vakuuden määrittämisessä tulee huomioida edellä mainitut maisemointivaatimukset.

- Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n mukaisesti vuosittain ilmoitus otetusta maa-aineksen määrästä ja laadusta. Ilmoitus tulee tehdä viimeistään tammikuun loppuun mennessä. Ilmoitus tehdään ensisijaisesti sähköisellä ilmoituslomakkeella, josta tiedot siirtyvät valtakunnalliseen maa-aineslupien tietojärjestelmään (NOTTO).

Maa-ainestenottajan vastine

Ari Markkula Oy on toimittanut 3.6.2022 päivätyn vastineen annettuun lausuntoon ja tehtyyn muistutukseen.

Vastine lausuntoon:

Pohjavesi ja tarkkailusuunnitelma: Pohjaveden tarkkailua voidaan suunnitella tehtäväksi kahdesta olemassa olevasta havaintopaikasta - kaivo P2 ja PO 152. Niistä voidaan seurata mm. pohjaveden korkeutta 4 krt vuodessa. Koska kaivo P2 on rautarakenteinen samoin kuin PO 152 on rautaputki, esitetään, että uusi muovinen pohjaveden havaintoputki asennetaan lähelle ottamisalueen rajaa (jotta se säilyisi alueella. Sijainti tulisi määrittää niin, että se olisi oikea ja laatua havainnollistava suhteessa pohjaveden virtaussuuntaan ja ottamisalueeseen.

Kyseisestä uudesta havaintoputkesta otettaisiin VarELY-keskuksen lausunnossaan mainitsemat analyysit; "**vedestä tulee analysoida, lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO4-luku, hiiliidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli - bakteerit**". Näytteenotossa tulee käyttää sertifiointia ulkopuolista näytteenottajaa. Havaintopaikoista tehdään kaivokortti ja 2 putkikorttia, joista selviävät havaintopaikkojen sijaintitiedot ja muut kaivoa tai putkea kuvaavat tiedot.

Seulan käyttö: Hiekkaa seulotaan, jotta se täyttäisi vaativat betonin raaka-aineen ominaisuudet. Luvan hakijalla on käytössä tällä hetkellä seula, joka ei toimi verkkovirralla, vaan kevyellä polttoöljyllä. Alalla on tällä hetkellä uusia haasteita sekä sähkön että polttonesteiden korkeiden hintojen johdosta. Pelkästään sähkön vetäminen alueelle aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia eikä kyseisellä alueella ole vielä olemassa vedettyä sähköä.

Edellä mainittujen tekijöiden vuoksi polttomoottorinen seulonta on taloudellisesti paras tekniikka, jota alueella halutaan käyttää. Sen vuoksi hakemuksessa on esitetty ja mainittu, että alueelle rakennetaan ohjeiden mukainen suojausrakenne alueella tapahtuvaa seulontaa varten. Kuormaajaa varten ei rakennettaisi omaa suojausrakennetta, vaan käytettäisiin yhtiön nykyistä pääaluetta, joka sijoittuu noin 1,4 km päähän ottamisalueesta länteen (lähellä Säskyläntietä).

Vastine muistutukseen:

Pohjavesi: Ari Markkula Oy on suunnitelmassaan huomioinut ohjeistuksen, jonka mukaan

kaukosuojavyöhykkeellä pohjaveden päälle tulee jättää 4 m koskematon suojakerros. Pohjaveden suojelun kannalta on esitetty myös seurannan/tarkkailun aloittaminen alueella. Toiminnassa ei nähdä ristiriitaa pohjaveden suojelun ja maa-ainesten ottamisen välillä. (Asia on käsitelty jo VarELY:n lausuntoon annetussa vastineessa ylempänä).

Natura 2000-alue: Natura2000-alue sijoittuu ottamisalueeksi suunnitellulta alueelta lähimmillään 290 metrin päähän (pohjoiseen) ja kauimmillaan 500 metrin päähän. Vastineessa keskeisenä huomionamme on, että näkemyksemme mukaan maa-ainesten ottaminen ko. suunnitelman mukaisesti toteutettuna ei todennäköisesti merkittävästi heikennä valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Maakuntakaavan merkintä matkailun, retkeilyn ja virkistyksen kehittämisen kohdealue: Kohdealueen sisällä on suunnitelmassa huomioitu ajoneuvojen kulkusuunta lyhintä reittiä Säköyläntielle. Suunnitelmassa on huomioitu se, ettei mitään olemassa olevaa retkeilyreittiä suljeta siten, että kulku ja retkeily estyisi. Merkittävässä määrin retkeilijät pysyvät poissa kiviainesalueilta, joissa on kielto- ja varoitusmerkit maa-aineston vuoksi. Em. suunnittelunäkökohtien perusteella ja mukaisesti Maakuntakaavan merkinnät on otettu riittävästi huomioon ja toteutettu suunnittelumääräystä alueella soveltuvalta tavalla.

Tarkastukset

Suunnitellulla ottoalueella on käyty edellisenä syksynä 22.10.2021 samalla kuin naapurissa sijaitsevan Ari Markkula Oy:n nykyisen maa-ainesten ottoalueen vuosittainen maa-ainestarkastus on tehty. Käynnillä olivat läsnä toiminnanharjoittaja Ari Markkula sekä ympäristöylitarkastaja Johanna Thessler.

Ehdotus

Tekninen lautakunta päättää myöntää Ari Markkula Oy:lle maa-ainesten ottoluvan Oripään kunnan enklavaissa sijaitsevalle kiinteistölle Kangassuo 561-404-7-50. Ottotoimintaa on harjoitettava hakemuksen ja otosuunnitelman mukaisesti, ellei seuraavissa lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lupamääräykset

1. Maa-aineksia saa ottaa ottamissuunnitelman mukaiselta alueelta yhteensä hakemuksen mukaisen määrän 87 900 m³. Maa-aineksia saa ottaa alimmillaan pohjatasoon +93,75 (N2000). Maa-aineksia voidaan ottaa kuitenkin enintään niin, että pohjavedenpinnan päälle jää vähintään neljän metrin suojakerros maa-ainesta. Alin ottotaso tulee merkitä mittapaaluun tai muuhun pysyvään merkkiin selvästi havaittavalla tavalla valvonnan helpottamiseksi.
2. Ottoalue tulee merkitä maastoon. Alueelle kulkevan tien varteen on jätettävä suunnitelman mukainen 7 m levyinen suojavyöhyke.
3. Ennen luvan mukaisen ottamistoiminnan aloittamista alueella on pidettävä alkutarkastus. Luvanhaltijan on otettava yhteyttä valvontaviranomaiseen alkutarkastusajan sopimiseksi. Ottoalue on myös merkittävä maastoon ennen alkutarkastusta. Myös ottoluvan mukainen vakuus on toimitettava tekniselle lautakunnalle ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi alkutarkastuksen yhteydessä on esitettävä valvontaviranomaiselle pohjavesitarkkailuun käytettävät pohjaveden tarkkailuputket sekä selvitys pohjaveden tarkkailun järjestämisestä.
4. Orsivettä pidättäviä tiiviitä välikerroksia ei saa puhkaista. Mikäli kaivun yhteydessä havaitaan orsivettä tai orsivettä pidättäviä tiiviitä välikerroksia, kaivu on viipymättä keskeytettävä ja otettava yhteys valvontaviranomaiseen jatkotoimenpiteistä sopimiseksi
5. Ottamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että maa- tai kallioperään tai pohja- tai pintavesiin ei pääse öljytuotteita tai muita ympäristölle haitallisia aineita. Paikalle on varattava riittävästi imeytysmateriaalia kuten esimerkiksi turvetta mahdollisten öljy- tai polttoainevuotojen varalle. Pohjavesialueella ei saa säilyttää romuja, jätteitä eikä öljytuotteita eikä huoltaa koneita tai laitteita. Koneiden ja laitteiden kuten alueelle mahdollisesti sijoitettavan seulan säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti tiiviillä alustalla

- suunnitelmassa esitetyllä tavalla ympäristölle aiheutuvan pilaantumisriskin välttämiseksi. Pölysidonnassa tai muussa toiminnassa ei saa käyttää suolaa tai muita pohjavedelle haitallisia aineita.
6. Mikäli maahan joutuu öljyä tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta on öljyn torjuntaan ryhdyttävä välittömästi ja mahdollisesti pilaantunut maa-ainekset on kuljetettava pois alueelta ja toimitettava vastaanottajalle, jolla on lupa ottaa sitä vastaan. Tapahtuneesta on myös viipymättä ilmoitettava maa-ainesten oton valvontaviranomaiselle.
 7. Pohjaveden pinnan korkeus on mitattava neljästi vuodessa kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistettava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Suunniteltua alinta ottotasoa on nostettava, mikäli tarkkailun tulokset sitä vaativat. Ottamisalueelle on asennettava uusi soranoton vaikutusten tarkkailuun soveltuva muovinen pohjaveden havaintoputki.
 8. Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa alueelle asennettavasta havaintoputkesta. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, tyyppiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa ja näytteet tulee analysoida akkreditoidussa laboratorioissa.
 9. Ottamistoimintaa tulee harjoittaa niin, että alueen arvo virkistys- ja retkeilykäytössä otetaan huomioon. Toiminnalla ei saa häiritä eikä vaikeuttaa pääsyä virkistys- ja retkeilyalueille ja sen aiheuttamat ympäristöhaitat kuten pöly- ja meluhaitat on pidettävä mahdollisimman pieninä. Tarvittaessa pölyämistä tulee estää kastelemalla varastokasoja tai kulkuväyliä. Melua on tarpeen vaatiessa ehkäistävä melusteinin tai koteloinnein. Alue on merkittävä niin, että retkeilijät eivät vahingossa eksy maa-ainestenottoalueelle.
 10. Jäljellä olevaa pintamaata tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä osasta, jossa kaivu on käynnissä. Suositeltava pintamaiden varastointiaika on alle kolme vuotta, koska orgaaninen aines hajoaa nopeasti varastoitaessa.
 11. Maisemointiin on ryhdyttävä välittömästi niiltä osin, joista ottamistoimintaa ei enää harjoiteta. Maisemointia on myös koko ajan suoritettava vaiheittain ottamistoiminnan edistymisen mukaan. Maisemointi on suoritettava loppuun välittömästi ottamistoiminnan loputtua ja viimeistään ottoluvan voimassaoloaikana lukuun ottamatta istutusten loppuun saattamista.
 12. Maisemoinnin yhteydessä alue muotoillaan ja vähintään 10 cm:n humusta sisältävä pintakerros on levitettävä ottoalueelle vaiheittain ottamistoiminnan edistymisen mukaan. Maa voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta, kuten maatonuturvetta. Pintamaaksi ei saa tuoda maa-ainesta, joka sisältää ympäristölle tai pohjavedelle haitallisia aineita eikä aluetta voi käyttää ylijäämämaiden läjitysalueena. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia. Luiskat on muotoiltava kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Alueen maisemoinnissa on otettava huomioon lähellä sijaitsevan maisemallisesti ja geologisesti tärkeän Säkylänharjun sijainti ja suunniteltava ja toteutettava maisemointityöt niin, että maisemallisia arvoja ei vaaranneta. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Alueelle on istutettava puita ottamistoiminnan loputtua, jollei alueelle ole luontaisesti muodostunut taimikkoa.
 13. Luvan saajan on noudatettava ottamissuunnitelmaan sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Alueella on ottamissuunnitelman lisäksi noudatettava pohjavesialueen suojelumääräyksiä.
 14. Luvanhaltijan on pidettävä kirjaa otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta. Tiedot on raportoitava lupaviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä. Raportointiin käytetään valtion sähköistä järjestelmää.
 15. Pohjavesitarkkailun tulokset (pinnankorkeus ja laatu) raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen

ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi).

16. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava lopputarkastus.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-aineslain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan maa-ainesten ottoluvassa on annettava määräyksiä siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Määräyksiä on annettava ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista sekä alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen sekä puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa myös ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä sekä ajasta, jonka kuluessa tämän pykälän nojalla määrätyt toimenpiteet on suoritettava sekä muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä.

Lupamääräyksessä 5 ei ole edellytetty sähkökäyttöisen seulan käyttöönottoa. Seulan pohjarakenteen katsotaan olevan riittävä suojaus pohjavesille. Lisäksi on otettu huomioon ottoalueen sijainnista johtuvat vaikeudet sähkön käyttöön. Suosituksena kuitenkin todetaan, että sähkökäyttöiseen seulaan on hyvä siirtyä sitten, kun kaluston uusiminen on ajankohtaista. Tämä edistäisi sekä pohjavesien suojelua, ilmansuojelua että meluntorjuntaa.

Lupamääräysten 7 ja 8 perusteluna todetaan, että maa-ainestenoton on todettu lisäävän pohjaveden laadun ja pinnankorkeuden vaihteluja sekä lisäävän likaantumiskäyttöä. Riski pohjavedelle lisääntyy, kun ottamisalueiden osuus pohjaveden muodostumisalueiden pinta-alasta kasvaa. Toiminnanharjoittajan on oltava tietoinen aiheuttamansa riskin määrästä ja toimintansa vaikutuksista.

Lupamääräyksessä 9 on otettu huomioon maakuntakaavan varaus ja alueen arvo virkistys- ja retkeilykohteena.

Lupamääräyksien 10 ja 11 perusteluina todetaan, että soranoton pohjavesivaikutuksista tehtyjen tutkimusten perusteella on todettu, että pintamaan poisto laajalta alueelta useiden vuosien ajaksi saattaa aiheuttaa haittaa alueen pohjaveden käyttökelpoisuudelle. Soranoton haitalliset vaikutukset lisääntyvät, kun soranottoalueiden pinta-ala kasvaa.

Lupamääräyksen 12 perusteluina todetaan, että alueelta kuoritut pintamaat eivät yksinään välttämättä riitä asianmukaiseen maisemointiin, koska pitkään jatkuneessa soranotossa pintamaiden hyödyntämiskelpoisuus heikkenee ja maisemointiin soveltuvaa pintamaakerrosta voidaan joutua rakentamaan alueelta kuorittujen pintamaiden lisäksi muusta tarkoitukseen soveltuvasta materiaalista, kuten vähän ravinteita sisältävästä turpeen ja hiekan seoksesta. Lisäksi luonnonsiemennys ei välttämättä ole riittävä maisemointitoimenpide, jos maisemointia ei ole toteutettu vaiheittain ottamisen etenemisen mukaan jo luvan voimassaolon aikana. Lisäksi määräyksellä varmistetaan, ettei Säkylänharjun maisemallisia arvoja vaaranneta.

Maa-aineslain 23a§:n mukaan maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu.

Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamisen päätyttyä luvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle lopputarkastuksen suorittamista varten.

VAKUUS

Hakijan on ennen tämän luvan mukaisen ottotoiminnan aloittamista annettava Oripään tekniselle lautakunnalle lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi maa-aineslain 12 §:n mukainen vakuus. Vakuuden määrä pitää olla 18 000 € ja sen pitää olla voimassa 1.11.2033 asti.

LUVAN VOIMASSAOLO

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi. Tämä maa-ainestenottolupa on voimassa hakemuksen mukaisesti 10 v eli 1.11.2032 saakka.

LUPAMAKSU

Luvan saaja on velvollinen suorittamaan maa-aineslain 23 §:n nojalla lupaviranomaiselle lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta lupamaksun. Oripään maa-ainestaksan mukainen lupamaksu on tässä tapauksessa 1494,80 €.

Lisäksi luvanhaltijan on suoritettava ottamistoiminnan valvonnasta vuosittain taksan mukainen valvontamaksu. Maksu määräytyy lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainemäärän mukaan.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä lupapäätös lähetetään hakijalle sekä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus päätöksestä lähetetään myös maa-aineslain 19 §:n 2 momentissa mainituille sekä julkaistaan kunnan ilmoitustaululla.

MUUTOKSEN HAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusohjeet ovat liitteenä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 1b. Kiinteistörekisterin karttaotes 561-404-7-50 Kangassuo
Liite_6_Piirustus 1 Kangassuo_NykytilanneA3_25-1-2022
Liite_9_Piirustus 2 Kangassuo_LopputilanneA3_25-1-2022_
Liite_11b(LiiteF)_Piirustus 5 Kangassuo_Kaiv.jh-suunn.A3_18.3.2022